Euroopa Investeerimispank | Grupp

PRESSITEADE
2026-378-ET

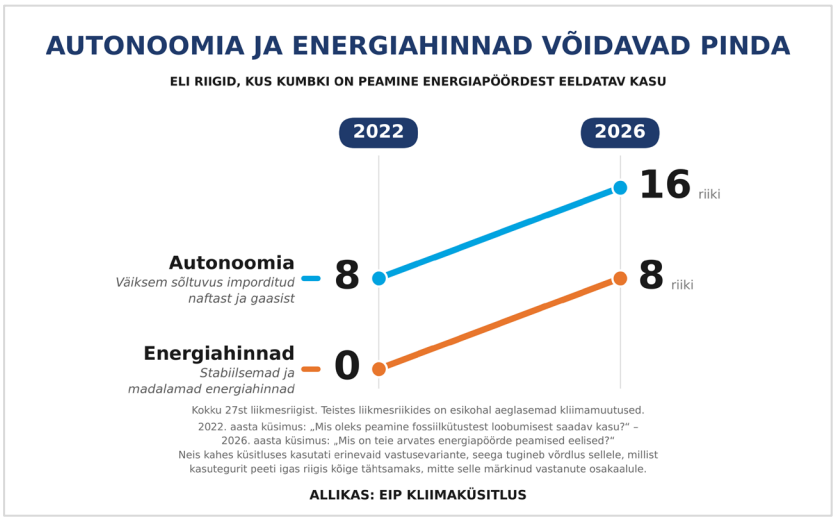
Kuupäev 05.11.2026

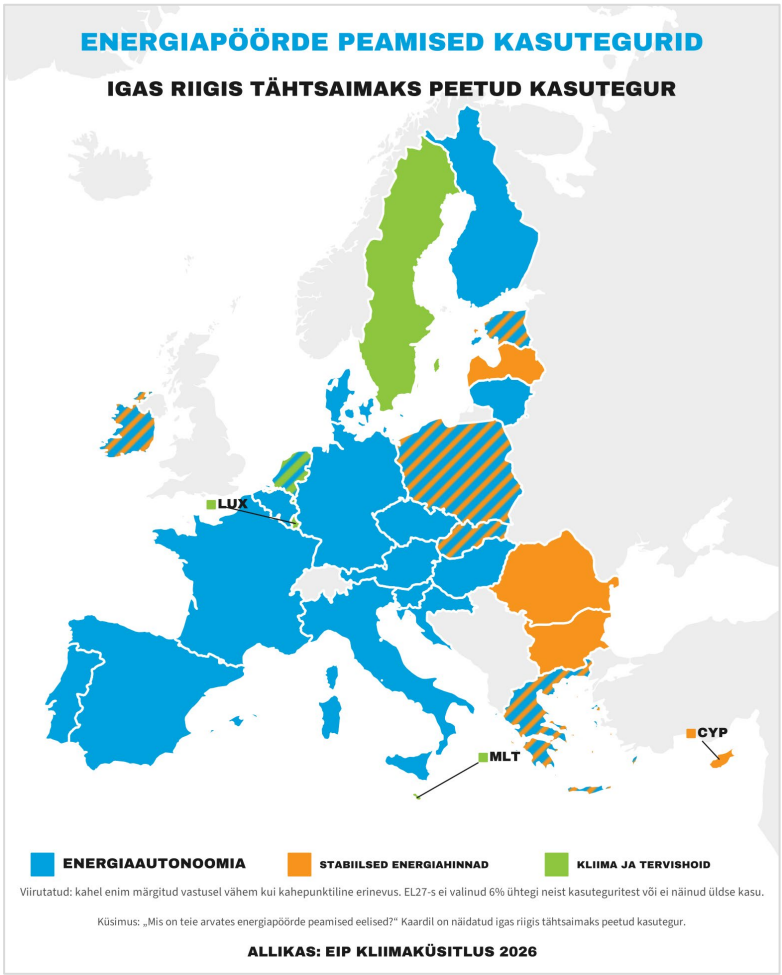
Pooled Eesti elanikud on paigaldanud soojuspumba või plaanivad seda teha lähema kolme aasta jooksul. See näitaja on EIP küsitluse järgi oluliselt üle ELi keskmise.

- **Eesti elanike jaoks on püsivamad või madalamad energiahinnad peamine energiapöördest eeldatav kasu.**
- **Pooled elanikud (51%) ütlevad, et tõusvad energiahinnad on märkimisväärselt kahandanud nende ostujõudu viimase 12 kuu jooksul; ligikaudu neli kümnest (39%) kinnitab, et on loobunud nädalavahetuse- või puhkusereisist või pere või sõprade külastusest. See on samuti üks suuremaid osakaale ELis.**
- **Kliimameetmed on endiselt peamine ootus: 58% Eesti elanikest eeldab, et energiapööre aeglustab kliimamuutuseid.**
- **Ligikaudu kolm neljast vastanust (73%) näeb energiahindade ja elukalliduse pikaajalist tõusu riskina, kui ELi energiapööre edeneb liiga aeglaselt.**

Pooled Eesti elanikud (50%) on paigaldanud soojuspumba või plaanivad teha seda lähema kolme aasta jooksul (EL: 41%) ning veerand (26%) on seda juba teinud (EL: 17%). Need andmed pärinevad kaheksandast kliimaküsitlusest, mille tulemused Euroopa Investeerimispank (EIP) täna avaldas. Ipsos bva poolt kõigis 27 ELi liikmesriigis 23 000 inimese seas läbi viidud küsitlus näitab, et Eesti elanikud ootavad energiapöördelt taskukohast energiat, energiaautonoomiat ja kasu kliimale.

Vähem kui pooled (45%) peavad energiapööret oma riigi jaoks pakiliseks probleemiks (EL: 75%). Küsimusele, mida inimesed energiapöördelt ootavad – kusjuures valida sai mitu vastust –, vastas 68% vastanutest, et ootavad väiksemat sõltuvust imporditud naftast ja gaasist, 64% stabiilsemaid või madalamaid hindu ning 58% aeglasemaid kliimamuutuseid. Igas liikmesriigis usub enamik inimesi, et energiapööre aeglustab kliimamuutusi – see osakaal ulatub 58%st Eestis kuni 87%ni Ungaris. Enamik vastanutest tõi välja kõik kolm oodatavat kasutegurit, kuid nende tähtsuse järjekord on võrreldes 2022. aastaga muutunud. Neli aastat tagasi peeti kliimamuutuste aeglustumist kõige olulisemaks hüveks 19 liikmesriigis ning imporditud naftast ja gaasist sõltuvuse vähendamist peeti esmatähtsaks kaheksas riigis, sealhulgas Eestis. Tänaseks on Eestis ja veel seitsmes liikmesriigis esikohal stabiilsemad või madalamad hinnad; 16 riigis peetakse tähtsaimaks sõltuvuse vähendamist ning kolmes riigis kliimat.

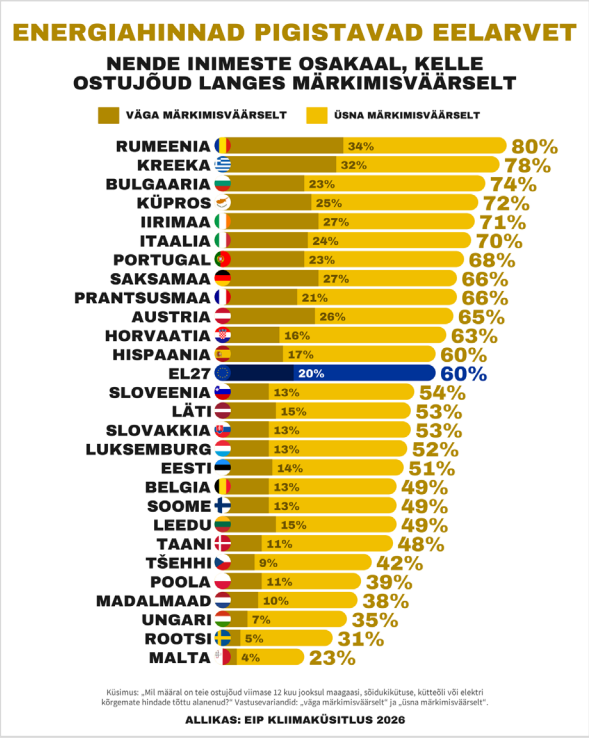
„Soojuspumpade kiire levik Eestis näitab, et majapidamised tunnevad üha suuremat huvi tõhusamate ja taskukohasemate küttelahenduste vastu," sõnas Euroopa Investeerimispanga (EIB) asepresident Karl Nehammer. „Eestis toodetud puhas energia on ühtlasi parim kaitse hinnašokkide vastu, mistõttu EIP investeeribki just sellesse valdkonda: elektrivõrkudesse, taastuvenergiasse ja energiatõhususse."

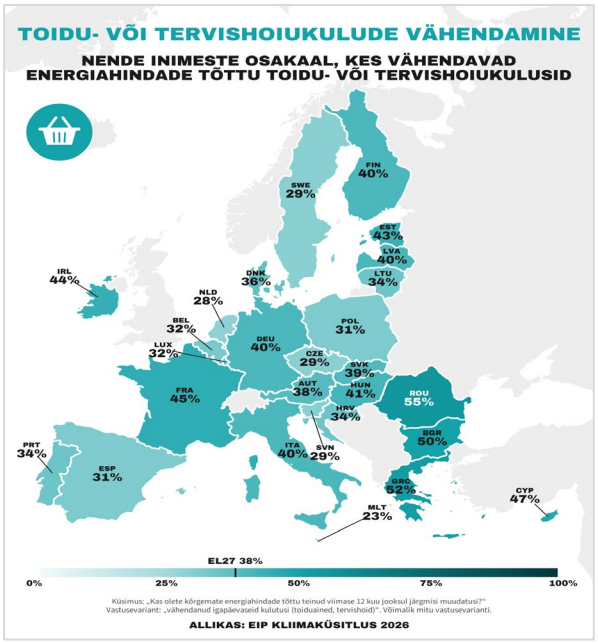
Küsimusele, mis juhtuks, kui EL liiguks energiapöörde puhul liiga aeglaselt, vastasid Eesti elanikud, pidades esmatähtsaks oma energiaarveid, järgmiselt: 73% vastanutest pidas riskiks energiahindade ja elukalliduse pikaajalist tõusu ning 70% tõi esile suurema sõltuvuse imporditud naftast ja gaasist. Positiivse küljena nimetati uhkusetunnet: pooled Eesti elanikud (50%) tunneksid suuremat uhkust eurooplaseks olemise üle, kui EL saavutaks energiasõltumatuse.

Miks on hinnad olulised?

Gaasi, mootorikütuse, kütteõli või elektri hinna tõus on viimase 12 kuu jooksul vähendanud enam kui iga teise Eesti elaniku (51%) ostujõudu märkimisväärselt; neist 14% märgib, et mõju on olnud väga märkimisväärne.

Hinnatõusu tingimustes toimetulemiseks on 43% vastanutest vähendanud igapäevaseid kulutusi toidule või tervishoiule (EL: 38%), samal ajal kui 17% on vähendanud kodus kütet. Mõne jaoks on energiahindade tõus toonud kaasa veelgi suuremaid probleeme: 20% vastanutest on sattunud võlgadesse, küsinud rahalist abi või jätnud energiaarve õigel ajal tasumata (EL: 16%).

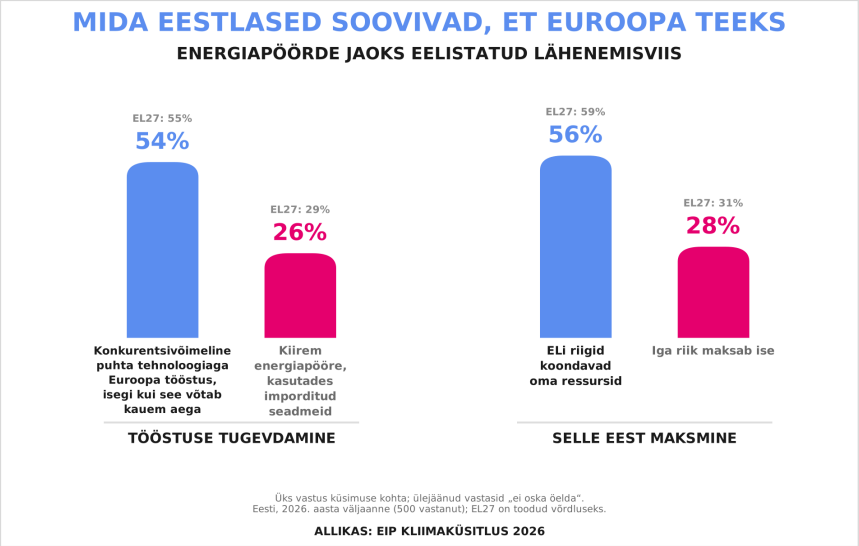
Mis puudutab autokasutust, siis ligi kuus Eesti elanikku kümnest (58%) kinnitab, et hinnatõus on muutnud nende harjumusi: 27% on vähendanud sõite esmavajalikeks toiminguteks, nagu sisseostude tegemine, arstivisiidid või muud asjaajamised; 39% on loobunud nädalavahetuse väljasõitudest, puhkusereisidest või külastustest pere ja sõprade juurde (EL: 30%) – üks kõrgemaid näitajaid ELis; 10% on vähendanud kütuse säästmiseks sõidukiirust; ning 21% on asendanud üksi autoga tehtavad sõidud sõidujagamise, ühistranspordi või jalgrattasõiduga.

Valmistatud Euroopas

Energiapöörde elluviimisel soovib 81% Eesti vastanutest, et prioriteediks seataks vähese süsinikuheitega energia (EL: 87%).

Küsimusele, millist lähenemisviisi peaks EL oma energiapöörde puhul eelistama, vastas 54% Eesti elanikest, et nad eelistaksid konkurentsivõimelise puhta tehnoloogiaga Euroopa tööstuse ülesehitamist, isegi kui see võtab kauem aega; 26% pooldaks aga puhta tehnoloogia kiiremat kasutuselevõttu, kasutades selleks imporditud seadmeid. Euroopas tootmist eelistatakse kõigis 27 liikmesriigis.

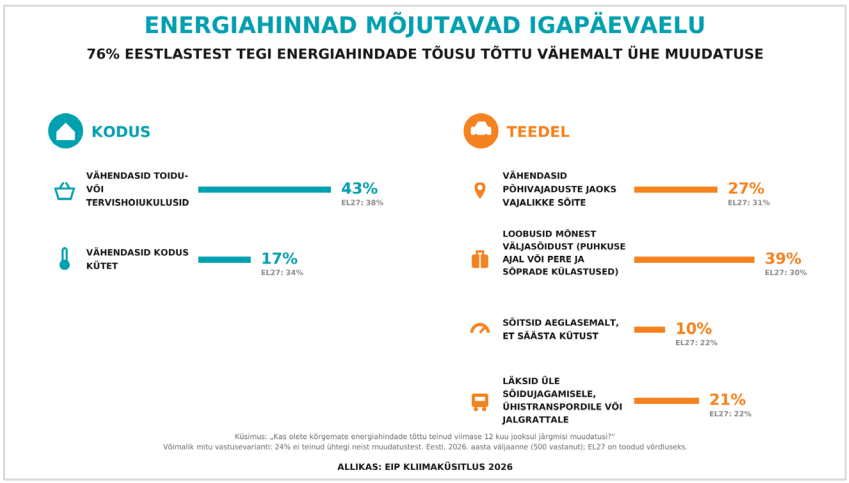
Eesti elanikud soovivad, et see protsess toimuks koostöös: 68% soovib, et riik teeks teiste riikidega tihedamat koostööd (EL: 68%), samas 25% leiab, et riik peaks lootma peamiselt iseendale (EL: 23%). 56% eelistaks, et ELi riigid koondaksid investeeringute rahastamiseks oma ressursid, samas 28% eelistab, et iga riik rahastaks neid iseseisvalt. Kõigis 27 liikmesriigis eelistavad eurooplased ressursside koondamist.

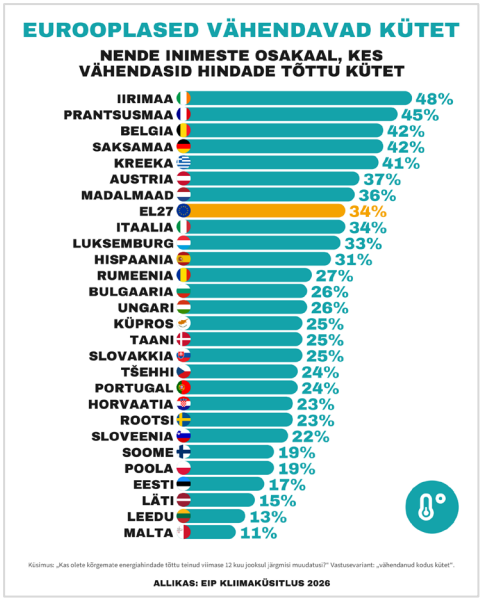

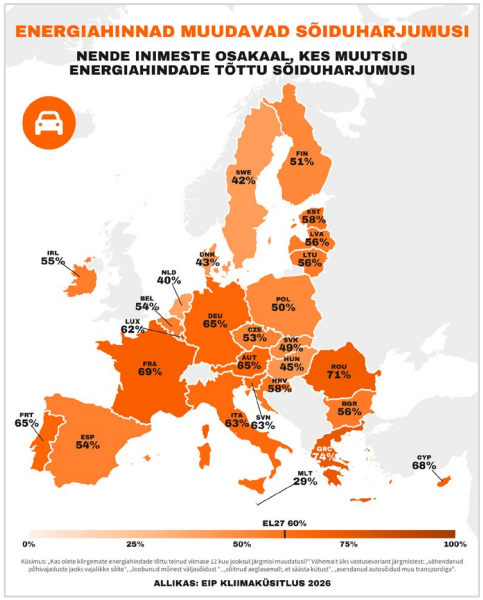
Eesti energiavõimsuse suurendamine

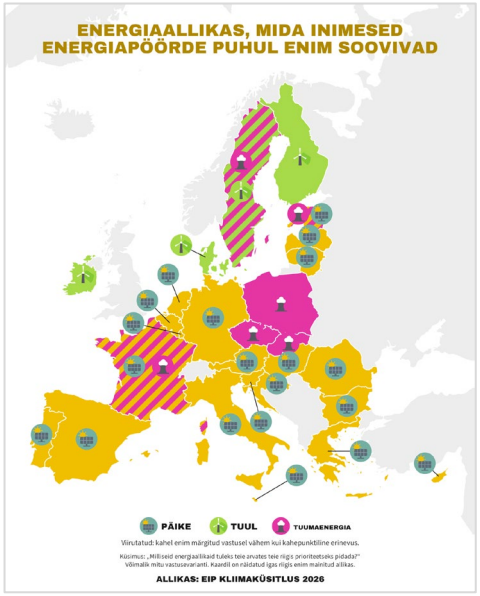
EIP Grupp aitab Eestil tugevdada energiajulgeolekut ja saavutada kliimaeesmärke, investeerides taastuvenergiasse ja kestlikku taristusse. Eesti on hoogustanud jõupingutusi energiasõltumatuse suurendamiseks ja puhta energia tootmise laiendamiseks. EIP on oma viimaste projektidega Eestis toetanud seda üleminekut muu hulgas järgmiselt: rahastades Sunly Risti päikeseparki (millest on saamas Baltimaade suurim päikesepark), toetades Eesti raudteevõrgu elektrifitseerimist (Eesti Raudteele antud laen) ning pakkudes ettevõttele Eleport riskilaenu ülikiirete elektriauto laadimisjaamade rajamiseks. EIP jätkab vastupidavama ja kestlikuma energiasüsteemi arendamise toetamist.

Täiendavad joonised

EIP KLIIMAKÜSITLUS 2026

Eesti võrreldes ELi keskmisega

Ipsos bva poolt 2026. aasta augustis läbi viidud EIP kliimaküsitluse peamised järeldused

% vastanutest	Eesti	EL27	Erinevus
MIDA EUROOPLASED ENERGIAPÖÖRDELT OOTAVAD			
Ütlevad, et energiapööre on nende riigi jaoks pakiline probleem	**45%**	75%	**−30**
Ootavad väiksemat sõltuvust imporditud naftast ja gaasist	**68%**	82%	**−14**
Ootavad stabiilsemaid ja madalamaid energiahindasid	**64%**	79%	**−15**
Ootavad aeglasemaid kliimamuutuseid	**58%**	76%	**−18**
Tunneksid suuremat uhkust eurooplaseks olemise üle, kui EL saavutaks energiasõltumatuse	**50%**	62%	**−12**
RISKID, KUI EL LIIGUB LIIGA AEGLASELT			
Pikaajaline energiahindade ja elukalliduse tõus	**73%**	79%	−6
Suurem sõltuvus imporditud naftast ja gaasist	**70%**	78%	**−8**
KUIDAS TÕUSVAD ENERGIAHINNAD MÕJUTAVAD IGAPÄEVAELU			
Vastasid, et tõusvad energiahinnad vähendavad märkimisväärselt nende ostujõudu	**51%**	60%	**−9**
On vähendanud igapäevasid toidu- või tervishoiukulusid	**43%**	38%	+5
On vähendanud kodus kütet	**17%**	34%	**−17**
On muutnud oma autokasutusharjumusi	**58%**	60%	−2
On vähendanud põhivajaduste jaoks vajalikke sõite	**27%**	31%	−4
On loobunud nädalavahetuse- või puhkusereisist või pereliikmeid külastamast	**39%**	30%	**+9**
Sõidavad väiksema kiirusega, et säästa kütust	**10%**	22%	**−12**
On asendanud autosõidud muu transpordiviisiga	**21%**	22%	−1
VALMISTATUD EUROOPAS, RAHASTATUD ÜHISELT			
Soovivad vähese süsinikuheitega energia prioriteediks seadmist	**81%**	87%	−6
Soovivad päikeseenergia prioriteediks seadmist	**28%**	52%	**−24**
Soovivad tuuleenergia prioriteediks seadmist	**27%**	37%	**−10**
Eelistavad ehitada üles konkurentsivõimelise puhta tehnoloogiaga Euroopa tööstuse, isegi kui see võtab kauem aega	**54%**	55%	−1
Soovivad, et riik teeks teiste ELi riikidega tihedamat koostööd	**68%**	68%	0
Eelistavad, et ELi riigid koondavad ressursid, et rahastada energiapööret	**56%**	59%	−3

Sinises paksus kirjas märgitud erinevused on suuremad kui 7 protsendipunkti, üle veamäära.

Küsitlus, milles osales Eestis 500 vähemalt 16-aastast inimest (kokku 23 000 inimest kõigis 27 ELi liikmesriigis) ning mille viis läbi Ipsos bva ajavahemikus 3.–25. augustini 2026. Tulemused on kaalutud nii, et need oleksid esinduslikud iga riigi elanikkonna suhtes. Näitajad on ümardatud; erinevused on arvutatud ümardatud näitajate alusel.

Allikas: EIP kliimaküsitlus 2026

EIP kliimaküsitlusest lähemalt

EIP kliimaküsitlus on üleeuroopaline avaliku arvamuse uuring, mille EIP viib läbi partnerluses Ipsos bva-ga. 2026. aasta küsitluses, mis oli järjekorras kaheksas, osales 23 000 vähemalt 16-aastast inimest kõigis 27 ELi liikmesriigis ja see viidi läbi 3.–25. augustini 2026. Tulemused on kaalutud nii, et need oleksid esinduslikud iga riigi elanikkonna suhtes. Eestis küsitleti 500 üle 16-aastast inimest.

2022. ja 2026. aasta küsitlustes uuriti oodatavaid kasutegureid erinevalt – 2022. aastal küsiti fossiilkütustest loobumise kohta ning 2026. aastal energiapöörde kohta. Seega on tulemused võrreldavad selles osas, milliseid kasutegureid peeti igas riigis tähtsaimaks, mitte iga kasutegurit mainivate inimeste osakaalu poolest.

Täielikud 2026. aasta tulemused, mis hõlmavad kõigi 27 liikmesriigi jaotusi, on kättesaadavad aadressil https://www.eib.org/files/survey/data-global-eib-climate-survey.xlsx.

Taustteave

EIP Grupp

Euroopa Investeerimispanga (EIP) Grupp on Euroopa Liidu rahastamisorgan, mille omanikud on 27 liikmesriiki ja mis on üks maailma suurimaid mitmepoolseid arengupanku. 2025. aastal sõlmis EIP Grupp uute rahastamis- ja nõustamisteenuste lepinguid 100 miljardi euro eest enam kui 870 suure mõjujõuga projekti kohta kaheksas peamises eelisvaldkonnas, mis toetavad Euroopa Liidu poliitilisi eesmärke: kliimameetmed ja keskkond, digiüleminek ja uuenduslikud tehnilised lahendused, julgeolek ja kaitse, territoriaalne ühtekuuluvus, põllu- ja biomajandus, sotsiaalne taristu, tugevad rahvusvahelised partnerlussuhted ning Euroopa hoiuste ja investeeringute liit. Peale suurte taristuobjektidega seotud pikaajaliste laenude koordineerib EIP Grupp ühisrahastusena tehtavaid erainvesteeringuid riskantsetesse uuenduslikesse projektidesse ja ettevõtetesse ning tal on Euroopa turgudel riskilaenude, riskikapitali, tagatiste ja väärtpaberistamise valdkonnas üha kasvav roll.

Euroopa Investeerimisfond (EIF) on EIP Grupi tütarorganisatsioon, mis on spetsialiseerunud tagatiste ja kapitali andmisele ning väärtpaberistamisele eesmärgiga parandada rahastuse kättesaadavust väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning iduettevõtjate jaoks kõikjal Euroopas. Ankurinvestorina kaasab EIF oma suure partnerpankade ja investeerimisfondide võrgustiku kaudu erainvesteeringuid ning toidab riskikapitalifondide ökosüsteemi, et toetada uuendusmeelseid Euroopa ettevõtjaid.

Kõigi 27 ELi valitsuse toel ühendas EIF üleeuroopalises alliansis jõud institutsionaalsete investoritega, et kaasata kuni 80 miljardit eurot investeerimiseks innovaatilistesse ettevõtetesse, kes on kasvamas maailma tippu. Tänu ühisele pingutusele kasvab ja laieneb edukas Euroopa tehnoloogialiidrite algatus, mille abil on alates selle asutamisest kolm aastat tagasi loodud 15 Euroopa hiigelfondi ja märkimisväärselt laienenud 47 äriühingut, sealhulgas 15 ükssarvikut.

Meediakajastuseks mõeldud kvaliteetsed ja hetkeseisu näitavad fotod EIP Grupi peakontorist on leitavad siit.

Pressikontaktid

Veebisait: www.eib.org/press – Pressibüroo: Kontaktivorm